

نام درس: کلیات روش ها و فنون تدریس

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

ساعات اجرا: ۲ ساعت در هفته (۳۳ ساعت در طول نیمسال)

پیش نیاز: ندارد

هدف: پس از پایان این درس انتظار می رود دانشجو معلم تواناییها و مهارت های حرفه معلمی در زمینه های طراحی، اجرا و ارزشیابی فرآیند یاددهی - یادگیری را کسب کند.

مرفصل های درس:

فصل اول: کلیاتی درباره فرآیند یاددهی - یادگیری (تدریس)

- تعریف فرآیند یاددهی - یادگیری
- رویکرد سیستمی در آموزش و پرورش (اشاره به تکنولوژی آموزشی)
- رابطه فرآیند یاددهی یادگیری و حرفه معلمی (نقش معلم در فرآیند یاددهی)
- بررسی مسائل و مشکلات فرآیند یاددهی - یادگیری
- ضرورت سازمان دهی فعالیت های فرآیند یاددهی - یادگیری
- دست بندی فعالیت های فرآیند یاددهی - یادگیری

فصل دوم: یادگیری

- تعریف و توضیح شرایط یادگیری
- شرایط بیرونی یا شرایط موقعیت یادگیری
- سازمان دهی شرایط (تعامل شرایط بیرونی و درونی و...)

فصل سوم: هدف های آموزشی (بازده یا نتایج مورد انتظار)

- ضرورت هدف در آموزش و پرورش
- تعریف هدف آموزشی
- منابع تعیین هدف های آموزشی یا (منشاء اهداف)
- مراتب هدف ها ۱- غایی

۲- کلی

۳- جزئی (ویژه)

۴- رفتاری (عینی)

- طبقه‌بندی هدف‌های تربیتی در حیطه‌های شناختی، عاطفی و روان حرکتی

- اصول حاکم بر تدوین هدف‌های آموزشی و شیوه نوشتن آن

فصل چهارم: راهبردها و روش‌های آموزش

- تعریف راهبرد، الگو، روش، فن و مهارت در آموزش و ارتباط آنها با یکدیگر

- الگوهای تدریس

- الگوهای مبتنی بر دیدگاه شناختی شامل: پیش‌سازمان دهنده، کاوشگری، مشکل‌گشایی و پردازش اطلاعات

- روش‌های اساسی تدریس

- انواع روش‌های تدریس، مانند روش سخنرانی، پرسش و پاسخ، مباحثه، حل مسأله، واحد کار، نمایش، آزمایش

و...

- عوامل مؤثر در انتخاب روش‌ها (معیار فعالیت، نوع فعالیت، میزان فعالیت)

- مهارت‌های ویژه معلم در فرآیند یاددهی - یادگیری

- فنون و مهارت‌های توضیح، پرسش، بیان، شروع، کنترل عواطف و رفتار یادگیرندگان، تشویق و ترغیب،

جمع‌بندی و...

فصل پنجم: طراحی آموزش و تدریس

- مقدمه درباره طراحی آموزشی

- مراحل طراحی آموزش:

- تعیین هدف کلی

- تحلیل آموزش

- سازمان‌دهی محتوا، روش‌ها و رسانه‌ها و فرصت‌های مناسب یادگیری

- تعیین نظام و نحوه ارزش‌یابی از فرآیند یاددهی - یادگیری

فصل ششم: روش تهیه و اجرای طرح درس

- ضرورت کاربرد طرح درس

- انواع طرح درس: کلی و مرحله‌ای براساس الگوهای تدریس

- روش تهیه طرح درس

- ارزش‌یابی طرح درس

- تهیه و اجرای طرح درس در کلاس

فصل هفتم: مدیریت کلاس درس و راهنمایی یادگیری

- مفهوم مدیریت کلاس و راهنمایی یادگیری
- شیوه های برقراری نظم و انضباط
- سازمان دهی فعالیت های یادگیری دانش آموزان (فردی و گروهی)
- تجزیه و تحلیل موقعیت یک سیستم یادگیری
- معلم به عنوان راهنمای یادگیری
- نقش معلم به عنوان راهنمای کلاس
- نقش دانش آموز (یادگیرنده) در فرآیند یاددهی - یادگیری
- تعامل معلم و دانش آموز
- استفاده از توانایی ها و مشارکت دانش آموزان در اداره کلاس درس
- معلم و مسائل پیش بینی نشده در اداره کلاس درس
- ارزش یابی و نقش آن در پویاسازی نظام آموزشی کلاس درس
- روش های مطالبه، مرور مطالب درسی (کل خوانی - گزیده خوانی - مرور و...)

